

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 574/2022-20

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miloša Maďara (sudca spravodajca), zo sudkyne Jany Baricovej a sudcu Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], t. č. v Ústav na výkon trestu odňatia slobody Hrnčiarovce nad Parnou, právne zastúpeného Mgr. Ing. Jurajom Trokanom, advokátom, Vajanského 10, Trnava, sťažovateľky [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], a maloletého sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného zákonnou zástupkyňou – matkou Melindou Dufekovou, narodenou 9. 1. 1982, Hlavná 192, Chotín, proti rozsudku Okresného súdu Komárno č. k. 11 T 66/2014-2951 z 20. októbra 2016, proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre č. k. 4 To 98/2016-3118 z 12. januára 2017 a proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 5 Tdo 19/2021 z 15. apríla 2021 takto

r o z h o d o l :

1. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a**.
2. Žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu **n e v y h o v u j e**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľov a skutkový stav veci

1. Ústavnému súdu bola 14. júna 2021 doručená ústavná sťažnosť sťažovateľov, doplnená 9. júla 2021, v ktorej navrhujú vysloviť porušenie práv sťažovateľa v 1. rade podľa čl. 1 ods. 2, čl. 7 ods. 2, čl. 10 ods. 2, čl. 32 ods. 1, čl. 36 ods. 1 a 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), podľa čl. 3, čl. 6 ods. 1, čl. 8 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), podľa čl. 1 ods. 1, čl. 12 ods. 1, čl. 13 ods. 4, čl. 16 ods. 2, čl. 19 ods. 1 a 2, čl. 41 a čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 1, čl. 4, čl. 7, čl. 24 ods. 3, čl. 47 ods. 1 a 2 a čl. 49 ods. 3 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“) rozhodnutiami všeobecných súdov označenými v záhlaví tohto uznesenia. Okrem toho navrhujú, aby ústavný súd napadnuté rozhodnutia zrušil a priznal im náhradu trov právneho zástupcu, ktorého ustanovenie na zastupovanie pred ústavným súdom zároveň žiadajú.

2. Dňa 6. júla 2021 bol ústavnému súdu doručený návrh na začatie konania o sťažnosti spísaný právnym zástupcom sťažovateľa v 1. rade spolu s plnou mocou na jeho zastupovanie v konaní pred ústavným súdom, v ktorom sťažovateľ v 1. rade namieta porušenie svojich práv podľa čl. 17 ods. 1 a 2, čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 2 a čl. 50 ods. 1 a 6 ústavy a podľa čl. 3, čl. 5 ods. 4 a 5 a čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom a rozhodnutiami všeobecných súdov označenými v záhlaví tohto uznesenia a navrhuje, aby ústavný súd zrušil napadnuté rozhodnutia a priznal mu finančné zadost'učinenie v sume 5 000 eur a náhradu trov právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom.

3. Z obsahu ústavnej sťažnosti, jej príloh, ako aj z rozhodovacej činnosti ústavného súdu vyplýva, že sťažovateľ v 1. rade bol rozsudkom okresného súdu č. k. 1 T 45/2001 z 31. októbra 2002 odsúdený pre trestný čin vraždy, za ktorý mu bol uložený trest odňatia slobody v trvaní 11 rokov a 6 mesiacov, z výkonu ktorého bol podmiennečne prepustený 22. marca 2010 na skúšobnú dobu v trvaní 7 rokov. Namietaným rozsudkom Okresného súdu Komárno (ďalej len „okresný súd“) č. k. 11 T 66/2014-2951 z 20. októbra 2016 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“) bol sťažovateľ v 1. rade uznaný vinným zo zločinu týrania blízkej a zverenej osoby, ktorého sa dopustil v období od 31. júla 2013 do 13. februára 2014, za čo bol odsúdený na trest odňatia slobody v trvaní 11 rokov nepodmiennečne a súčasne mu bolo uložené protialkoholické liečenie ústavnou formou. Okresný súd pri ukladaní trestu odňatia slobody okrem iného zohľadnil, že išlo o opätovné spáchanie zločinu, zločin bol spáchaný na viacerých osobách a v skúšobnej dobe podmiennečného prepustenia z predchádzajúceho výkonu trestu odňatia slobody. Sťažovateľka v 2. rade je manželkou sťažovateľa a súčasne bola poškodenou v namietanom trestnom konaní. Sťažovateľ v 3. rade je maloletým synom sťažovateľov v 1. a 2. rade.

4. Na základe podaného odvolania Krajský súd v Nitre (ďalej len „krajský súd“) namietaným uznesením č. k. 4 To 98/2016-3118 z 12. januára 2017 (ďalej len „uznesenie krajského súdu“) rozhodol, že odvolanie sťažovateľa v 1. rade a sťažovateľky v 2. rade (ktoré podala v prospech sťažovateľa v 1. rade, pozn.), ako aj odvolanie okresnej prokurátorky Okresnej prokuratúry v Komárne (ďalej len „prokurátorka“) zamieta, keďže ani jedno z nich nie je dôvodné.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) uznesením č. k. 3 Tdo 21/2019 z 31. júla 2019 (v poradí prvé, pozn.) dovolanie sťažovateľa v 1. rade odmietol podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku pre nesplnenie dôvodov dovolania. Toto uznesenie najvyššieho súdu bolo ústavným súdom preskúmané v konaní vedenom pod sp. zn. I. ÚS 518/2019.

6. Následne podal sťažovateľ v 1. rade žiadosť o navrátenie lehoty na podanie dovolania a spolu s ňou podal aj (v poradí druhé, pozn.) dovolanie proti uzneseniu krajského súdu. Najvyšší súd napadnutým uznesením navrátenie lehoty na podanie dovolania nepovolil a dovolanie sťažovateľa v 1. rade odmietol podľa § 382 písm. a) Trestného poriadku ako oneskorene podané.

7. Z rozhodovacej činnosti je ústavnému súdu známe, že sťažovateľ v 1. rade podal proti napadnutému uzneseniu krajského súdu aj v poradí tretie dovolanie, o ktorom rozhodol najvyšší súd uznesením č. k. 1 Tdo 51/2022 z 27. júla 2022 tak, že ho odmietol podľa § 382 písm. a) Trestného poriadku ako podané oneskorene. Toto uznesenie najvyššieho súdu preskúmal ústavný súd v konaní vedenom pod sp. zn. III. ÚS 507/2022.

II. Argumentácia sťažovateľov

8. Proti napadnutým rozhodnutiam podali sťažovatelia túto ústavnú sťažnosť, v ktorej argumentujú, že:

- a) sa súdy nevysporiadali s proporčnosťou medzi výkonom trestu odňatia slobody sťažovateľa v 1. rade a zásahom do rodinného života všetkých sťažovateľov. Uložený trest odňatia slobody považujú sťažovatelia za extrémne vysoký a taký, ktorý spôsobuje ujmu celej ich rodine;
- b) bolo porušené právo sťažovateľa v 1. rade na obhajobu, keďže okresný súd pokračoval v konaní napriek jeho nesúhlasu s obhajcom;
- c) trestné stíhanie bolo začaté na podklade sfaľovaného trestného oznámenia, s čím sa nevysporiadal žiaden zo súdov, a teda došlo k porušeniu práva sťažovateľa v 1. rade na spravodlivý proces, okrem toho trestné oznámenie neobsahovalo ani zákonné poučenie;
- d) nad rámec uvedeného namietajú ďalšie pochybenia spočívajúce v skutočnosti, že okresný súd nepredložil najvyššiemu súdu (v konaní o v poradí prvom dovolaní, pozn.) doplnenie dovolania, že sudkyňa nepodala námietku zaujatosti, ako aj v opomenutí dôkazov (znalecký posudok, resp. všetky pozitívne okolnosti a pomery páchatel'a).

III. Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

III.1. K namietanému porušeniu práv napadnutým rozsudkom okresného súdu

9. Z § 56 ods. 2 v spojení s § 55 ods. 1 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti je okrem iného posúdiť, či táto nie je neprípustná z dôvodu, že sa týka veci, o ktorej ústavný súd už rozhodol, okrem prípadov, v ktorých sa rozhodovalo len o podmienkach konania, ak v ďalšom návrhu už podmienky konania boli splnené. Prekážka už rozhodnutej veci (*res iudicata*) bráni tomu, aby sa ústavný súd opakovane zaoberal a rozhodoval o totožných návrhoch doručených ústavnému súdu. Totožnosť veci je daná pri zhode predmetu konania, skutkových okolností, z ktorých sa uplatnené právo vyvodzuje, a identitou účastníkov konania.

10. Ústavný súd zistil, že ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 2. októbra 2019, vedenou na ústavnom súde pod sp. zn. I. ÚS 518/2019, sa sťažovateľ v 1. rade a sťažovateľka v 2. rade domáhali okrem iného vyslovenia porušenia svojich práv podľa čl. 6 a 8 dohovoru napadnutým rozsudkom okresného súdu. Ústavný súd uznesením č. k. I. ÚS 518/2019-14 zo 17. decembra 2019, právoplatným 7. februára 2020, ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci ústavného súdu, keďže proti rozsudku okresného súdu mali sťažovatelia k dispozícii účinný právny prostriedok na ochranu svojich základných práv a slobôd poskytovaný zákonom (odvolanie), ktorý aj využili, čo vylučuje právomoc ústavného súdu.

11. Ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 12. februára 2020 vedenou na ústavnom súde pod sp. zn. I. ÚS 103/2020 sa sťažovateľ v 3. rade domáhal okrem iného vyslovenia porušenia svojich práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 8 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom okresného súdu.

Ústavný súd uznesením č. k. I. ÚS 103/2020-7 z 26. februára 2020, právoplatným 27. apríla 2020, ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol s poukazom na § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

12. Ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 2. apríla 2020 vedenou na ústavnom súde pod sp. zn. II. ÚS 141/2020 sa sťažovateľka v 2. rade a sťažovateľ v 3. rade domáhali okrem iného vyslovenia porušenia svojich práv podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy a podľa čl. 3, čl. 6, čl. 8 a čl. 13 dohovoru napadnutým rozsudkom okresného súdu. Ústavný súd uznesením č. k. II. ÚS 141/2020-6 z 2. apríla 2020, právoplatným 11. mája 2020, ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol pre prekážku *rei iudicatae* podľa § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 55 písm. a) zákona o ústavnom súde ako neprípustnú.

13. Sťažovatelia sa sťažnosťou doručenou pôvodne okresnému súdu 5. mája 2020 a vedenou na ústavnom súde pod sp. zn. III. ÚS 710/2021 domáhali vyslovenia porušenia svojich práv napadnutým rozsudkom okresného súdu. Ústavný súd uznesením č. k. III. ÚS 710/2021-10 z 21. decembra 2021, právoplatným 24. januára 2022, ústavnú sťažnosť sťažovateľov v časti, v ktorej namietali porušenie svojho práva podľa čl. 8 dohovoru rozsudkom okresného súdu, odmietol ako neprípustnú podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde a v časti namietaného porušenia svojho práva podľa čl. 41 ústavy rozsudkom okresného súdu podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

14. Pri rozhodovaní o prejednávanej veci tak ústavný súd zohľadnil skutočnosť, že v skorších veciach sťažovateľov (I. ÚS 518/2019, I. ÚS 103/2020, II. ÚS 141/2020 a III. ÚS 710/2021) sú konania pred ústavným súdom právoplatne skončené. Prejednaníu predmetnej sťažnosti v časti, v ktorej sťažovatelia namietajú porušenie práv podľa čl. 6 a 8 dohovoru a podľa čl. 41 ústavy napadnutým rozsudkom okresného súdu, tak bráni prekážka *rei iudicatae*. Predmetnú prekážku založili citované predošlé právoplatné uznesenia ústavného súdu (I. ÚS 518/2019, I. ÚS 103/2020 a III. ÚS 710/2021), keďže týmito ústavný súd rozhodol o sťažovateľmi namietanom porušení ich práv rozsudkom okresného súdu na tom skutkovom základe, že uložený trest je neprimeraný, má negatívny dopad na sťažovateľov. Vo vzťahu k sťažovateľke v 2. rade a sťažovateľovi v 3. rade platí uvedené, aj pokiaľ ide o namietané porušenie ich práv podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy a práv podľa čl. 3 a čl. 13 dohovoru, s tým, že prekážku tvorí právoplatné uznesenie ústavného súdu vo veci vedenej pod sp. zn. II. ÚS 141/2020.

15. Vzhľadom na skutočnosť, že prekážka už rozhodnutej veci (*res iudicata*) bráni tomu, aby sa ústavný súd opakovane zaoberal a rozhodoval o totožných návrhoch, ústavná sťažnosť všetkých sťažovateľov je v časti, v ktorej sťažovatelia namietajú porušenie svojich práv podľa čl. 6 a čl. 8 dohovoru a podľa čl. 41 ústavy, a sťažovateľky v 2. rade a sťažovateľa v 3. rade aj v časti, v ktorej namietajú porušenie svojich práv podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy a práv podľa čl. 3 a čl. 13 dohovoru napadnutým rozsudkom okresného súdu, neprípustná podľa § 55 písm. a) zákona o ústavnom súde. Preto ústavný súd ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde.

16. Vo vzťahu k namietanému porušeniu ďalších označených práv sťažovateľov napadnutým rozsudkom okresného súdu ústavný súd konštatuje, že z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že právomoc ústavného súdu rozhodovať o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, je založená na základe princípu subsidiarity, podľa

ktorého môže o ústavných sťažnostiach konať len vtedy, ak o ochrane označených základných práv a slobôd sťažovateľov nerozhoduje iný (všeobecný) súd. Princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu v konaní o ústavných sťažnostiach predstavuje ústavný príkaz a zaväzuje každú fyzickú osobu a právnickú osobu. Ak teda ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti zistí, že o porušení základného práva alebo slobody sťažovateľa je oprávnený rozhodovať iný súd na základe dostupného a účinného právneho prostriedku nápravy v systéme všeobecného súdnictva, ústavnú sťažnosť odmietne pre nedostatok právomoci.

17. Pokiaľ ide o tú časť ústavnej sťažnosti, ktorou sťažovatelia namietajú porušenie ostatných svojich práv (podľa čl. 1 ods. 2, čl. 7 ods. 2, čl. 10 ods. 2, čl. 32 ods. 1 a čl. 36 ods. 1 a 2 listiny, podľa čl. 1 ods. 1, čl. 12 ods. 1, čl. 13 ods. 4, čl. 16 ods. 2, čl. 19 ods. 1 a 2 ústavy a podľa čl. 1, čl. 4, čl. 7, čl. 24 ods. 3, čl. 47 ods. 1 a 2, čl. 49 ods. 3 charty a sťažovateľ v 1. rade aj podľa čl. 3, čl. 5 ods. 4 a 5 a čl. 13 dohovoru a podľa čl. 17 ods. 1 a 2, čl. 46 ods. 1 a 2, čl. 47 ods. 2 a čl. 50 ods. 1 a 6 ústavy) napadnutým rozsudkom okresného súdu, k tomuto ústavný súd uvádza, že proti rozsudku okresného súdu mali sťažovatelia k dispozícii účinný právny prostriedok na ochranu svojich základných práv a slobôd poskytovaný zákonom, a to odvolanie podľa § 306 a nasl. Trestného poriadku (ktorý sťažovateľ v 1. rade a sťažovateľka v 2. rade napokon aj využili), čo vylučuje právomoc ústavného súdu.

18. Vzhľadom na to, že na zabezpečenie účinnej ochrany svojich práv mali sťažovatelia k dispozícii účinný právny prostriedok nápravy, bolo potrebné ich ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie.

III.2. K namietanému porušeniu práv napadnutým uznesením krajského súdu

19. Ústavnými sťažnosťami uvedenými v bodoch 10 až 12 tohto uznesenia sa sťažovatelia domáhali vyslovenia porušenia svojich rovnako vymedzených práv nielen napadnutým rozsudkom okresného súdu, ale aj napadnutým uznesením krajského súdu. Ústavný súd uznesením č. k. I. ÚS 518/2019-14 zo 17. decembra 2019, právoplatným 7. februára 2020, a uznesením č. k. I. ÚS 103/2020-7 z 26. februára 2020, právoplatným 27. apríla 2020, ústavné sťažnosti v tejto časti odmietol s poukazom na § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnené a uznesením č. k. II. ÚS 141/2020-6 z 2. apríla 2020, právoplatným 11. mája 2020, ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol pre prekážku *rei iudicatae* podľa § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 55 písm. a) zákona o ústavnom súde ako neprípustnú.

20. Vzhľadom na skutočnosť, že prekážka už rozhodnutej veci (*res iudicata*) bráni tomu, aby sa ústavný súd opakovane zaoberal a rozhodoval o totožných návrhoch, ústavná sťažnosť všetkých sťažovateľov je v časti, v ktorej sťažovatelia namietajú porušenie svojich práv podľa čl. 6 a čl. 8 dohovoru a sťažovateľky v 2. rade a sťažovateľa v 3. rade aj v časti, v ktorej namietajú porušenie svojich práv podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy a práv podľa čl. 3 a čl. 13 dohovoru napadnutým uznesením krajského súdu, neprípustná podľa § 55 písm. a) zákona o ústavnom súde. Preto ústavný súd ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde.

21. Pokiaľ ide o tú časť ústavnej sťažnosti, ktorou sťažovatelia namietajú porušenie ostatných svojich práv (podľa čl. 1 ods. 2, čl. 7 ods. 2, čl. 10 ods. 2, čl. 32 ods. 1 a čl. 36 ods. 1 a 2 listiny, čl. 1 ods. 1, čl. 12 ods. 1, čl. 13 ods. 4, čl. 16 ods. 2, čl. 19 ods. 1 a 2, čl. 41 ústavy a čl. 1, čl. 4,

čl. 7, čl. 24 ods. 3, čl. 47 ods. 1 a 2, čl. 49 ods. 3 charty a a sťažovateľ v 1. rade aj podľa čl. 3, čl. 5 ods. 4 a 5 a čl. 13 dohovoru a čl. 17 ods. 1 a 2, čl. 46 ods. 1 a 2, čl. 47 ods. 2 a čl. 50 ods. 1 a 6 ústavy) uznesením krajského súdu, k tomuto ústavný súd konštatuje, že podľa § 124 zákona o ústavnom súde ústavnú sťažnosť možno podať do dvoch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, pričom ak rozhodnutie nadobúda právoplatnosť vyhlásením alebo oznámením a ak sa podľa osobitných predpisov zároveň doručuje jeho písomné vyhotovenie, začína lehota plynúť dňom doručenia tohto písomného vyhotovenia sťažovateľovi. Sťažovateľmi namietané uznesenie krajského súdu bolo sťažovateľovi v 1. rade doručené 14. februára 2017, a preto lehota na podanie ústavnej sťažnosti mu uplynula 14. apríla 2017. Preto je ústavná sťažnosť proti uzneseniu krajského súdu podaná oneskorene a ako taká bola podľa § 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde odmietnutá.

22. Na tom nemení nič ani to, že sťažovateľ v 1. rade na uznesenie krajského súdu reagoval opakovane (v poradí druhým, pozn.) dovolaním, ktoré bolo odmietnuté. V tomto prípade nie je dôvod na použitie štvrtej vety § 124 zákona o ústavnom súde, podľa ktorej ak bol vo veci podaný mimoriadny opravný prostriedok, lehota na podanie ústavnej sťažnosti vo vzťahu k rozhodnutiu, ktoré bolo mimoriadnym opravným prostriedkom napadnuté, začína plynúť od doručenia rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku. Podaním oneskoreného mimoriadneho opravného prostriedku nemôže dôjsť k predĺženiu lehoty na podanie ústavnej sťažnosti proti rozhodnutiu, ktorého nesprávnosť mohla byť napravená včas podaným mimoriadnym opravným prostriedkom. Opačný výklad by viedol k absurdnému záveru o možnosti predlžovania lehoty na podanie ústavnej sťažnosti oneskorene podanými mimoriadnymi opravnými prostriedkami (porov. III. ÚS 507/2022).

III.3. K namietanému porušeniu práv napadnutým uznesením najvyššieho súdu

23. Napadnutým uznesením najvyšší súd sťažovateľovi v 1. rade nepovolil navrátenie lehoty na podanie dovolania (výrok I) a dovolanie sťažovateľa v 1. rade odmietol ako oneskorene podané (výrok II). Sťažovatelia (ani právny zástupca sťažovateľa v 1. rade) neodôvodňujú porušenie práv sťažovateľa v 1. rade žiadnou argumentáciou, z ktorej by bolo možné dospieť k tomu, že namietajú záver najvyššieho súdu o oneskorenosti jeho dovolania, resp. o nepovolení navrátenia lehoty na jeho podanie. Neuvádzajú, že tento záver je výsledkom nesprávnej alebo ústavne nekonformnej aplikácie noriem Trestného poriadku. Vo svojej argumentácii poukazujú iba na neproporcionalitu medzi trestom uloženým sťažovateľovi v 1. rade a zásahom do ich rodinného života a vady trestného konania. Preto je možné konštatovať, že vo vzťahu k namietanému uzneseniu najvyššieho súdu ústavná sťažnosť neobsahuje konkrétne skutkové a právne dôvody, pre ktoré týmto uznesením najvyššieho súdu malo dôjsť k porušeniu práv sťažovateľov, čo je už samo osebe dôvodom odmietnutia ústavnej sťažnosti pre nedostatok náležitostí ustanovených zákonom podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde v tejto časti.

24. Ústavný súd aj napriek načrtnutým nedostatkom ústavnej sťažnosti v záujme materiálnej ochrany práv sťažovateľov, zohľadňujúc najmä skutočnosť, že sťažovateľka v 2. rade a sťažovateľ v 3. rade nie sú zastúpení kvalifikovaným právnym zástupcom, pristúpil k prieskumu ústavnou sťažnosťou napadnutého uznesenia najvyššieho súdu. Z jeho odôvodnenia zistil, že uznesenie krajského súdu bolo sťažovateľovi v 1. rade doručené 14. februára 2017 a jeho vtedajšej obhajkyňi 13. februára 2017. Dovolanie bolo odoslané na poštovú prepravu 25. augusta 2020, preto

ho najvyšší súd vyhodnotil ako podané po uplynutí zákonnej trojročnej lehoty. Zákon č. 62/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 a v justícii a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v znení neskorších predpisov, na ktorý sa sťažovateľ v 1. rade odvolával, nadobudol platnosť a účinnosť až 25. marca 2020, teda v čase, keď sťažovateľovi v 1. rade lehota na podanie dovolania márne uplynula. Ani žiadosť o navrátenie lehoty neobsahovala podľa najvyššieho súdu dôležité dôvody, pre ktoré bola zmeškaná. Sťažovateľ v 1. rade ju podľa najvyššieho súdu nezmeškal kvôli nesprávnemu postupu okresného súdu pri ustanovovaní obhajcu, keďže už prvotný prejav vôle sťažovateľa v 1. rade smerujúci k využitiu tohto mimoriadneho opravného prostriedku bol uplatnený až 18. februára 2020, teda až po uplynutí zákonnej lehoty. Uznesenie najvyššieho súdu o odmietnutí predchádzajúceho dovolania sťažovateľa v 1. rade mu bolo doručené 19. augusta 2019 a jeho obhajkyňi 2. septembra 2019. Ani z nasledujúcich podaní sťažovateľa v 1. rade z 19. augusta 2019, 22. augusta 2019, 19. novembra 2019 a 5. decembra 2019 nemožno podľa najvyššieho súdu vyvodiť, že mal sťažovateľ v 1. rade záujem požadovať o ustanovenie obhajcu.

25. Ústavný súd upriamuje pozornosť aj na skoršie právoplatné dovolacie uznesenie najvyššieho súdu č. k. 3 Tdo 21/2019 z 31. júla 2019, ktoré sa týkalo rovnakej trestnej veci a ktoré najvyšší súd odmietol, keďže dôvody dovolania uplatňované sťažovateľom v 1. rade v podanom dovolaní neboli naplnené. Sťažovateľ v 1. rade a sťažovateľka v 2. rade napadli toto predchádzajúce uznesenie najvyššieho súdu sťažnosťou adresovanou ústavnému súdu, ktorý ju v tejto časti odmietol uznesením č. k. I. ÚS 518/2019-14 zo 17. decembra 2019 ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

26. Z napadnutého uznesenia najvyššieho súdu zjavne vyplýva, že najvyšší súd sa nemohol dovolaním sťažovateľa meritórne zaoberať, keďže ho musel odmietnuť z dôvodu oneskorenosti. Na tomto základe ústavný súd pri predbežnom prerokovaní dospel k záveru, že napadnuté uznesenie najvyššieho súdu je vecne správne a ústavne akceptovateľným spôsobom odôvodnené. Za týchto okolností neexistuje medzi obsahom označených práv sťažovateľov a napadnutým uznesením najvyššieho súdu, ako aj postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu, taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by ústavný súd po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o ich porušení. Sťažnosť sťažovateľov preto v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

IV.

K žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom

27. Vzhľadom na pretrvávajúcu absenciu právneho zastúpenia a s tým súvisiacu žiadosť sťažovateľky v 2. rade a sťažovateľa v 3. rade o jeho ustanovenie v konaní pred ústavným súdom (sťažovateľ v 1. rade ústavnému súdu predložil plnú moc na zastupovanie v konaní pred ústavným súdom udelenú advokátovi Mgr. Ing. Jurajovi Trokanovi) pristúpil ústavný súd k preskúmaniu toho, či sú kumulatívne splnené tri podmienky, resp. predpoklady na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom (§ 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde), a to: (i) žiadosť o ustanovenie právneho zástupcu, (ii) majetkové pomery odôvodňujúce takúto žiadosť a (iii) vylúčenie zrejmej bezúspešnosti uplatňovania nároku na ochranu ústavnosti.

28. Pokiaľ ide o podmienku vyžadujúcu, aby nešlo o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti, táto je splnená vtedy, ak je okrem iného daná právomoc ústavného súdu na jej prerokovanie, ústavná sťažnosť nie je oneskorená, nie je neprípustná ani zjavne neopodstatnená.

29. S prihliadnutím na výsledok posúdenia ústavnej sťažnosti, ktorú ústavný súd v celom rozsahu odmieta (ako to vyplýva z časti III odôvodnenia tohto uznesenia), je evidentné, že ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti, teda v danom prípade nebola splnená jedna z troch podmienok na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom. Z tohto dôvodu ústavný súd tejto žiadosti sťažovateľky v 2. rade a sťažovateľa v 3. rade nevyhovel (bod 2 výroku uznesenia).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. októbra 2022

Miloš Maďar
predseda senátu